

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag	Ons kenmerk	Uw brief van
29 oktober 2004	BVE/BDenI/04/40607	14-10-2004

Onderwerp
reactie OCW op AO 2-6-2004 gehandicapten in
mbo

Op 2 juni 2004 is er een Algemeen Overleg gevoerd met uw Kamer over de problematiek rond de gehandicapte deelnemers in het mbo. Daarbij is door de Kamer gevraagd om een bekostigingsvergelijking van v(s)o en vmbo met het mbo op het punt van gehandicapten. De Kamer wilde weten wat het financiële effect zou zijn geweest als de LGF-systematiek in het mbo zou zijn ingevoerd.

Door middel van deze brief voldoe ik aan de toezegging van de toenmalige staatssecretaris Nijs u hierover te informeren. Deze brief geeft tevens een antwoord op uw brief van 14 oktober 2004, kenmerk S-04-56.

Kostenvergelijking: aantallen deelnemers

Er heeft nog geen uitstroom van LGF-geïndiceerden vanuit het vo naar het mbo plaatsgevonden, vanwege de invoeringsdatum van het rugzakje in het vo. Daarom is gekeken naar het aantal geregistreerde gehandicapte deelnemers in het vo in 2002-2003. Op basis van uitstroomgegevens vo is het aantal deelnemers bepaald dat instroomt in het mbo. Peildatum was het schooljaar 2003-2004. Op grond van deze gegevens kan worden vastgesteld dat ca. 900 geregistreerde gehandicapte deelnemers per jaar vanuit het vo naar het mbo doorstromen.

Kostenniveau

Zoals de Kamer vroeg, is bekeken wat het financiële verschil zou zijn als de deelnemers die in het vmbo een rugzakje hadden, deze zouden houden bij instroom in het mbo.

Als de bekostigingsparameters voor gehandicapte deelnemers in het mbo identiek zouden zijn aan die in het vmbo, zou dat leiden tot een maximaal verschil van € 7,6 miljoen.

Daarbij is als aanname gehanteerd een gemiddelde verblijfsduur van de genoemde 900 deelnemers van twee jaar, en is rekening gehouden met de vier niveaus én met de leerwegen BOL en BBL.

Als achtergrond hierbij:

- A. In het mbo wordt als onderdeel van de reguliere bekostiging een bedrag van € 1,2 mln. over de instellingen verdeeld voor algemeen gehandicaptenbeleid (onderdeel van de lumpsum). Dit bedrag is in de kostenvergelijking niet in mindering gebracht.
- B. Het mbo ontvangt middelen voor voorbereidende en ondersteunende activiteiten voor deelnemers die extra ondersteuning nodig hebben, waaronder gehandicapten. Deze VOA-middelen zijn verhoogd in 2004 met €1,5 mln. oplopend tot € 12,5 mln. in 2007. Het totaal beschikbare VOA-budget voor 2004 bedroeg € 82,1 ml. Dit bedrag is in de kostenvergelijking niet meegenomen.
- C. Er zijn duidelijke oorzaken aan te wijzen waarom de kostenontwikkeling voor gehandicapten de afgelopen periode anders is geweest in het po en v(s)o/vmbo enerzijds en het mbo anderzijds. In de sectoren po en v(s)o/vmbo worden ook deelnemers opgeleid met een zwaardere (geestelijke) handicap, zoals bijv. het syndroom van Down. Deze leerlingen verlaten het onderwijs over het algemeen vóór doorstroming naar het secundaire beroepsonderwijs aan de orde is. Om die redenen is er in de BVE-sector ook nooit de noodzaak geweest van speciaal onderwijs en van een bekostigingshoogte die op speciaal onderwijs is toegesneden.
- D. Het rugzakje vo is wat betreft de hoogte gebaseerd op het speciaal onderwijs, en het daarin voorkomen van categorieën gehandicapte leerlingen die veel minder of niet in de BVE-sector aanwezig zijn. Daarom zal een kostenvergelijking van het mbo met het vso en vo op het punt van gehandicapten altijd verschillen laten zien.
- E. In het primair onderwijs en voortgezet onderwijs is de basis gelegd voor vaardigheden op het gebied van zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid (bijvoorbeeld het leren van gebarentaal). Het is van belang over basisvaardigheden te beschikken voor een vervolgstudie, bijvoorbeeld in het mbo. Dat maakt de behoefte aan ondersteuning in het primair en voortgezet onderwijs anders dan die in het mbo, en leidt ook tot een andere financiering.

Mijn beleid ten aanzien van het opleiden van gehandicapten in het mbo is erop gericht de toegankelijkheid voor ook deze groep zo goed mogelijk te waarborgen : iedere deelnemer die dat wil en die dat aankan, moet de beroepsopleiding van zijn/haar keuze kunnen doen, met zoveel mogelijk eenzelfde kans op succes als niet-gehandicapte studenten. De inspectie houdt ook toezicht op de toegankelijkheid van de sector. In het Onderwijsverslag 2002/2003 van de inspectie is aangegeven dat de roc's grote vorderingen hebben gemaakt in de opvang van gehandicapte deelnemers en dat er steunpunten zijn ingericht waar deze deelnemers terecht kunnen met hun vragen en problemen, zoals blijkt uit onderzoek van het ITS (Poullisse en Vrieze, 2002).

In dat verband heeft de afstemming op andere punten van het gehandicaptenbeleid met de departementen van SZW en VWS mijn speciale aandacht. Waar het bijvoorbeeld gaat om de overdracht van de derde tranche REA-voorzieningen, is het mijn intentie samen met de minister van SZW er voor te zorgen dat de individuele deelnemer niets merkt van zo'n verschuiving van verantwoordelijkheden van het ene departement naar het andere.

Alles overziende, geeft de uitkomst van deze kostenvergelijking mij geen aanleiding het eerder ingenomen standpunt van mijn ambtsvoorganger te herzien.

Wat betreft de *bekostigingssystematiek* vind ik dat invoering van de LGF-systematiek en het oormerken van middelen in het MBO niet past bij de bestuurlijke inrichting van de bve-sector. In deze sector wordt uitgegaan van een besturingsfilosofie die grote ruimte biedt aan instellingen eigen keuzes te maken. Het maken van eigen keuzes wordt ondersteund door de lumpsumbekostiging van roc's en de schaalgrootte van roc's. Dit maakt het mogelijk een brede, drempelloze toegankelijkheid voor alle deelnemers te waarborgen.

Wat betreft de *bekostigingshoogte*: deze is in het MBO van een voldoende niveau. Het is aan de instellingen, als maatschappelijke ondernemingen, met de hen ter beschikking staande middelen zelf adequaat beleid te maken, ook op het terrein van de gehandicapten. Zij kunnen met de hen ter beschikking staande middelen de eigen prioriteiten stellen, binnen de ruimte die de wet biedt. Dat kan betekenen dat er bij de instellingen een herprioritering ten behoeve van gehandicapten noodzakelijk is.

Bij het waarborgen van een goede toegankelijkheid gaat mijn zorg zeer in het bijzonder uit naar de beschikbaarheid van beroepspraktijkvorming voor gehandicapte deelnemers. De overgang van onderwijs naar arbeid moet vloeiender verlopen. De minister van SZW zal u binnenkort schriftelijk informeren over de afstemming op onder meer dit punt tussen SZW en OCW.

Tenslotte vroeg de Kamer welke belangenbehartigende groepen voor gehandicapten door mij financieel ondersteund worden. In het beroepsonderwijs worden door mij geen belangenorganisaties voor gehandicapten financieel ondersteund.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Mark Rutte)